

magazín
ODPADY A TŘÍDĚNÍ...

AMBICE ROKU 2026
POUTNÍK EMIL
TOP 10 V ODPADECH
NOVINKY V BRNĚ
ROZHOVOR

VYTŘÍDĚNO

LIFESTYLE ODPADOVÝ MAGAZÍN

ČÍSLO

14
2026

Rok Ohnivého koně posune dál i svět odpadů

Radek Kapoun
CEO BC LOGIA, a.s.

Rok 2025 pro nás byl v mnohém přelomový. Vytříděno.cz už třetím rokem stojí na jednoduché myšlence: že odpadové hospodářství není jen „popelnice a svoz“, ale téma, které se dotýká životního stylu, pohodlí obcí, peněz domácností i budoucnosti měst. A právě rok 2025 ukázal, že se z toho stává tvrdá realita – ve velkém.

Obce začaly ve větším měřítku zavádět nové nastavení poplatků „z nemovitě věci“ a s tím přišel i logický tlak na spravedlnost a přesnost. Co se dřív řešilo odhadem nebo tabulkou, to se dnes řeší evidencí a měřením. Dynamické váhy na kukačkách už nejsou exotikou pro pár průkopníků – dostávají se do firem aspoň „na osahání“. A když jednou uvidíte, co vám vážení ukáže, je těžké se vrátit zpátky. Obce chtějí vážit. A chtějí tomu rozumět.

S tím ale přichází i nová disciplína: spolehlivost. Váha na vozidle není jen další krabička – je to prvek, který mění pravidla hry. A najednou se do popředí dostává riziko odstávky auta, servisovatelnost, zálohy a procesy. Stejně tak obce, které se do toho pustily naplno, zjišťují, že klíčem není jen vážit, ale mít precizní evidenci nádob na konkrétní nemovitosti. Bez toho jsou data jen hezké grafy. S tím se naopak stávají nástrojem řízení.

Do toho přichází tlak na zpřísnování místních systémů třídění. Limity jsou přísné a už to není vzdálené „někdy v budoucnu“. V praxi to znamená víc práce s motivací, s pravidly, s kontrolou – a hlavně s efektivitou. Proto je velké téma pro rok 2026 jasné: digitalizace odpadového hospodářství.

Více optimalizace, více propojení IT do provozu, více business intelligence... a ano, čím dál častěji i AI. Ne jako buzzword, ale jako pomocník pro plánování tras, odhalování anomálií v datech, predikci nákladů nebo chytré reporty pro vedení obcí.

Naši ambicí pro rok 2026 je zároveň dělat Vytříděno ještě zajímavější – napříč všemi doménami, které s odpadem souvisí: od inspirace a příběhů až po praktické návody a trendy, které opravdu dopadnou na každodenní život. Vedle toho máme i velmi konkrétní „skupinový“ cíl: vedle kvalitnějších služeb pro zákazníky chceme v rámci skupiny BC LOGIA otevřít servisní středisko pro techniku svozových (a dalších) vozů odpadových služeb. Protože víme, že v době měření a evidence se spolehlivost stává stejně důležitá jako samotná technologie.

Přejeme vám, ať je rok 2026 rokem, kdy se dobré nápady promění v funkční praxi. Když už máme koukat dopředu i symbolicky, tak podle lunárního kalendáře končí období Hada a 17. února 2026 začíná Rok Ohnivého Koně – energie pohybu, odvahy a tempa. A jak se říká v jedné známé čínské moudrosti: „Tisícimílová cesta začíná prvním krokem.“ Tak ať ten první krok v novém roce stojí za to.

Za redakci Vytříděno a za sebe
Radek Kapoun

Česko jako popelnice Evropy? Německo si z něj odváží svůj nelegální odpad

Vladimír Klepáč

Do roku 2026 vstupuje Česko s předsevzetím, že už nebude popelnicí Evropy. Jde o to zamezit nelegálnímu dovozu odpadu ze zahraničí. Vydělávají na tom gangy překupníků, které si v cizině nechají dobře firmami zaplatit za to, že je zbaví odpadu a ten pak na černo dovezou do ČR, kde jej potají skládkují. Boj s těmito haldami a jejich dovozci je pak mimořádně náročný.

Loni na podzim si Německo odvezlo 170 tun takového odpadu z Jiříkova na Bruntálsku. Krátce před vánočními svátky začal odvoz stejného odpadu, šlo o uhlíkový prach a drť ze sklolaminátu i plastů, z Brna-Horních Heršpic. Tam se jej nahromadilo dokonce 317 tun, a to hned na třech místech. Počátkem roku 2026 by měly být zcela zlikvidovány s tím, že vše „si uklidí“ Německo.

„Z přístupu Německa jsem zklamán. Od Němců jsem očekával jiný přístup; že budou dodržovat dohody i termíny. Místo toho termín odvozu odpadu z Brna odkládali, mlžili a k části odpadu se nechťeli znát,“ řekl k problému exministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Problém s německým odpadem začal před Vánocemi 2024, kdy se v Jiříkově objevily kamiony německé firmy Roth International. Pro všechny to byl šok. Kamiony dostaly pohotově

botičky a začalo se pátrat po majitelích odpadu. Zjistilo se přitom, že v obci je již uloženo 170 tun nadrceného sklolaminátu coby odpadu ze zlikvidovaných starých letadel. Pátrání přivedlo policii a inspektory životního prostředí do Brna, kde těch hromad odpadu bylo ještě více.

Roth International skončila v insolvenční odpovědnost za odpad převzal německý stát. Skládkování v ČR zajistila firma Piroplastik. Věc šetří policie a inspekce životního prostředí.

V květnu zástupci Německa slíbili, že si z Brna do deseti týdnů odvezou veškerý odpad, což se protáhlo. „O původu odpadu není nejmenších pochyb. Německu nezbývá nic jiného, než si po sobě uklidit i v Brně,“ uvedl exministr. Ministerský mandát sice Hladíkovi vypršel, boji s odpady se ale bude věnovat jako poslanec. Připomněl, že na vyřešení čeká ještě obří skládka v Křižanovicích u Bučovic.

Exministr životního prostředí Petr Hladík s uhlíkovým prachem, který si Německo odvezlo

Nákupy pro udržitelnost

Zdenka Palkovičová

Holdujete také nakupování z domova? Čas strávený s vozíkem je minulost.

Jak snadné je zapomenout na těžké tašky, dlouhé řady nebo vzdychání nad žalostným stavem potravin, když víte, že ty nejkvalitnější doveze kurýr až k vašim dveřím.

Fenoménem dnešní doby je online nakupování potravin, a to ať se nám to líbí nebo ne. Jak jdou ale takové nákupy ruku v ruce s udržitelností a ochranou životního prostředí?

Jeden z lídrů internetového prodeje potravin, skupina Rohlík, přišla poměrně nedávno s novinkou, která posunula samotnou udržitelnost v oblasti běžných domácích produktů na další level.

Rohlík.cz má ve své nabídce dva způsoby, jak naložit se svými taškami, ve kterých doručují nákupy.

Tašky obchodní společnost nabízí standardní papírové, které jsou bezplatné a rovněž má zákazník možnost tyto bezplatně odevzdat při svém dalším nákupu kurýrovi. Tyto tašky jsou plně recyklované a slouží dále pro výrobu kapesníků a toaletního papíru.

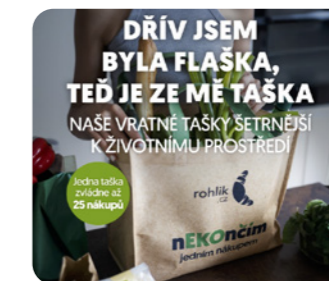
Další možností je využití vratných tašek, které pochází z recyklovaných PET lahví. Tyto tašky se vrací kurýrovi k opětovnému použití vždy. Zmíněné tašky jsou odolnější a lze je použít opakovaně, a to až 25x. Tašky se perou a po skončení své životnosti se recyklují na granule na nové PET lahve. Službu vratných tašek lze jednoduše aktivovat v nákupním košíku.

Rohlíkova řada Moddia PureCycle privátní řady Moddia, která zahrnuje jak toaletní papír, tak kapesníky a kuchyňské utěrky,

je vyrobena právě z recyklovaných vláken kartonů a papírových tašek, které jsou balené v plastu s 60% podílem recyklovaného materiálu. Například kapesníky jsou navíc zabaleny v krabičkách, které jsou vyrobeny ze 100% recyklovaného papíru. Všechny produkty této řady jsou nejen šetrné k životnímu prostředí, ale také k pokožce, a to díky tomu, že výrobky nejsou bělené a neobsahují žádné jiné zbytečné chemikálie.

Samotná řada Moddia PureCycle se z tohoto důvodu odlišuje také svojí přirozenou hnědou barvou přičemž si zachovávají i jemnost. Každý krok samotného výrobního procesu je navržen s ohledem na minimální dopad na životní prostředí. To je důkaz toho, že ekologické výrobky nemusí nutně znamenat kompromisy na úkor kvality.

Samotný třívrstvý toaletní papír této řady je spolehlivý, jemný, ekologický a hlavně je vyroben z recyklovaných kartonů a nákupních tašek, které společnost shromažďuje a odesílá k recyklaci do závodu jejich výrobce.

Věděli jste také, že obchodní přepravní společnosti mezi které se řadí právě Rohlík.cz, ale také Košík.cz nabízí zvýhodněné služby pro osoby starší 65 let a pro držitele ZTP průkazu? Rohlík.cz potom zvýhodňuje také rodiny s malými dětmi.

A co vy? Jak jste na tom s on-line nákupy Vy?

Novinka v upcyklaci; vyrábí rehabilitační pomůcky ze stíracích losů

Zdenka Palkovičová

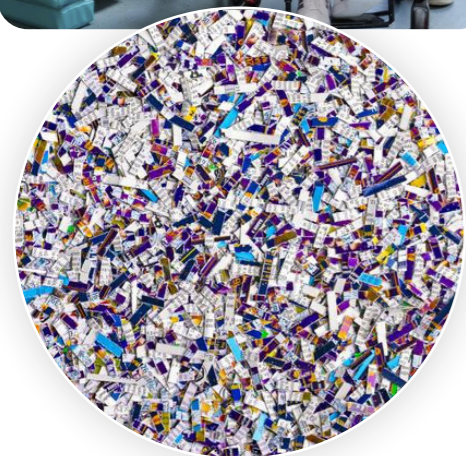
Mezi žhavou novinku v oblasti upcyklovaných rehabilitačních pomůcek se řadí vertikalizační kostka. Ta je určena především pro paraplegiky k nácvičení správného stoje u žebřin. Její hlavní funkcí je stabilizace kolen a lýtek, udržení správné vzdálenosti od žebřin a bezpečná podpora při cvičení. Vertikalizační pomůcka je stabilní, dezinfikovatelná, přizpůsobitelná různým výškám klientů a obsahuje měkčení proti poškození pokožky i kloubů.

Za jejím vznikem stojí student Fakulty architektury Českého vysokého učení technického Václav F. Matyáš, který na projektu spolupracoval s fyzioterapeuty Centra Paraple Miroslavem Černým a Alenou Samcovou. Chtěl vytvořit novou rehabilitační pomůcku, která bude nejen funkční a bezpečná, ale také šetrná k životnímu prostředí.

Srdcem vertikalizační kostky je mykokompozit, tj. ekologický materiál z podhoubí hub, který prorůstá substrátem obohaceným o upcyklované stírací losy Sazky. Ty fungují jako zdroj živin a spojují mycelium do pevného, lehkého a odolného celku. Výsledkem je inovativní materiál, který je po skončení životnosti možné průmyslově zkompostovat.

Tento přístup dokonale vystihuje smysl platformy reLosy: dát výherním i neprodaným losům nový smysl a proměnit je v předměty s přidanou hodnotou. Už dříve takto vznikly například tenisky Sazka Kickz, modulární nábytek, deodorizační puk rePuk, pumptrack nebo skateboard reBoard.

Projekt vertikalizační kostky navazuje na úzkou spolupráci Sazky a Centra Paraple, která se rozšířila také o charitativní los Paraple.

Fyzioterapeuti ze známého centra viděli potenciál v navržení vlastní pomůcky pro nácvičení vertikalizace přesně podle potřeb klientů.

Kostka nyní prochází klinickým testováním a veřejnosti se poprvé představila na fóru SCI Day 2025.

Legendární poutník Emil patrně zakotvil po putování Evropou na Šumavě...

Vladimír Klepáč

Na sociálních sítích má tisíce fanoušků, jako celebrita, i když je to los. Není to však jen tak obyčejný los, ale je to Emil! Na Moravu dorazil v červnu loňského roku z Polska, čímž se vydal na svoji neuvěřitelnou pouť. Ta patrně před časem skončila na Šumavě, kde žijí jiní losi a kde by snad už podle odborníků mohl zakotvit natrvalo. Snad na jaře nevyrazí zase na cesty.

Emil prošel přes čtyři země, zdárně zvládl (nutno říci občas s asistencí policie, která zastavila dopravu) i přechod rušných cest, překonal dravé řeky a navštívil bezpočet zahrádek. Pro Emila je typické, že se lidí nebojí a svým klidným tempem si prostě vždy jde dál po svém.

Ve Vizovicích si odskočil na metalový festival, pak se přes Zlínsko dostal na Moravské Slovácko, prošel se po centru Hodonína, kde si pochutnal na veřejné zeleni, pak si odskočil na Slovensko. Jeho cesta pak pokračovala do Rakouska, kde se už Emil stal opravdovou legendou.

U jižních sousedů se los postaral o nějakou tu kolonu na silnicích, protože auta musela počkat, až je přejde. Občas zdržel i nějaký ten vlak a Emilovo jméno bylo proto hlášeno na nádražích kvůli vzniklému zpoždění. Zajímavostí je, že si na to nikdo nestěžoval, protože Emil přeci musí bezpečně přejít přes koleje. V Rakousku mu fanoušci složili několik písní; legendou se stal song Emil der Elch Song od Markuse Plechingera. A mladý los putoval pak dál na západ.

Kvůli hrozícímu nebezpečí střetu Emila s auty pak Rakušané rozhodli o jeho uspaní a převozu na Šumavu. Důvodem bylo to, že losí populace tam žije už od sedmdesátých let minulého století. „Přítomnost losa, který přišel, respektive byl přivezen, pravděpodobně původem z Polska, je pochopitelně přínos pro naši šumavskou populaci losů. Neznamena to ale, že by to mohlo tu populaci nějak navýšit, spíše je to o genetické výbavě, kterou on samozřejmě přináší,“ uvedl mluvčí Národního parku Šumava Jan Dvořák.

Uvidí se, zda se Emil zase nevydá na cesty...

PoplatkyX – moderní a efektivní správa místních poplatků v obcích

www.bclogia.cz

Jana Srncová

Potýkáte se u Vás na městě či obci s náročnou správou místních poplatků a rostoucí administrativní zátěží úřadu? Hledáte řešení, které přinese přehled, úsporu času zaměstnanců a lepší kontrolu nad příjmy obce? Máme pro Vás řešení...

Softwarové řešení PoplatkyX od společnosti BC LOGIA Systems přináší obcím přehledný a spolehlivý způsob, jak mít místní poplatky plně pod kontrolou. V jednom systému umožňuje evidovat poplatky za komunální odpad, psy, pobyt, užívání veřejného

prostranství, vstupné, vjezd vozidel do vybraných lokalit i zhodnocení pozemků připojením na vodovod či kanalizaci, přičemž automaticky hlídá splatnosti a podporuje vymáhání nedoplatků.

PoplatkyX také dokonale nahrazuje papírovou agendu digitálním řešením. Šetří čas zaměstnanců úřadu a umožňuje bezpečnou práci s daty v cloudu odkudkoliv. Díky možnému propojení s platformou EvidentX tedy nabízí obcím komplexní nástroj pro řízení odpadového hospodářství.

Co pro Vás dělá systém PoplatkyX?

Systém PoplatkyX představuje inovativní online aplikaci navrženou pro komplexní evidenci veškerých místních poplatků v obci. Jeho hlavním cílem je nahradit zastaralé metody správy přehledným, jednoduchým a plně digitálním řešením.

Konec administrativní zátěže a chaosu!

Aplikace cílí na odstranění běžných problémů, se kterými se obce potýkají:

1. Konec ručního přepisování a složitých, nepřehledných tabulek.
2. Eliminace zdoluhavého dohledávání informací v papírových šanonech nebo Excelu.
3. Úspora drahocenného času, který administrativa zbytečně odčerpává z rozvoje obce.

KRÁTKÉ VIDEO VÁM PŘEHLEDNĚ PŘEDSTAVÍ VŠE DŮLEŽITÉ.

Klíčové funkce aplikace

Systém nabízí tři hlavní pilíře funkcionality, které zajišťují absolutní kontrolu nad agendou:

KOMPLEXNÍ EVIDENCE:

Umožňuje sledovat všechny typy poplatků na jednom místě – od poplatků za odpady a psy až po pronájmy.

AUTOMATICKÉ HLÍDÁNÍ:

Systém sám upozorní na neuhrazené poplatky a připraví podklady pro upomínky, což zajišťuje včasné příjmy do obecního rozpočtu.

GENEROVÁNÍ DOKLADŮ:

Na jedno kliknutí lze vytvářet a tisknout platební doklady pro občany i pro potřeby účetnictví, čímž se eliminují chyby.

Hlavní přínosy pro obec

Zavedení systému PoplatkyX přináší obci několik zásadních výhod:

ÚSPORA ČASU:

Automatizace snižuje množství ruční administrativy o celé hodiny práce.

FINANČNÍ PŘEHLED:

Okamžitá kontrola nad tím, kdo zaplatil a kdo je dlužníkem.

TRANSPARENTNOST:

Vedení poplatkové agendy je vůči občanům férové a srozumitelné.

BEZPEČNOST:

Veškerá data jsou bezpečně uložena v cloudu, což umožňuje přístup odkudkoliv a kdykoliv.

Součást komplexního řešení ResudiaX

PoplatkyX nejsou izolovaným nástrojem, ale klíčovou součástí širšího systému ResudiaX pro digitální správu obce. Díky plnému propojení s aplikací EvidentX (pro odpadové hospodářství) a portálem MotivátorX (pro komunikaci s občany) získá obec jeden dokonale provázaný celek.

Cena a implementace:

Systém je nastaven tak, aby byl dostupný pro každou obec:
 Jednorázová implementace: 10500 Kč.
 Měsíční poplatek: od 550 Kč, který se odvíjí podle počtu obyvatel obce.

Nechte si ukázat systém v akci!
 Zodpovíme Vám jakýkoliv dotaz
 a pomůžeme Vám...

Jana Srncová
 +420 777 700 891
 srncova@bclogia.cz

TOP deset aktualit ze světa odpadů za rok 2025

(red)

Máme pro vás zajímavé novinky ze světa odpadů, které by rozhodně neměly uniknout vaší pozornosti. Sestavili jsme pro vás stručný a přehledný výběr toho hlavního ze světa odpadů. Nejde jen o zásadní legislativní změny týkající se české republiky a evropského společenství, ale i technické novinky. Některé z nich sice momentálně mohou znít až příliš futuristicky (robotičtí psi na skládkách), ale vývoj nelze zastavit.

Zpřísnění pravidel pro textil

V EU Evropský parlament a Rada dosáhly v polovině roku 2025 finální dohody o revizi směrnice o odpadech zaměřené na textil. Od roku 2025 platí v celé EU povinnost odděleného sběru textilu, což doplňuje nová pravidla o rozšířené odpovědnosti výrobců (EPR). Výrobci nyní musí hradit náklady na sběr, třídění a recyklaci veškerého oblečení uvedeného na trh.

Konec skládkování v Česku

V říjnu 2025 vstoupila v platnost klíčová část zákona o odpadech, která zakazuje skládkování využitelných a recyklovatelných odpadů. Cílem je přeměnit tyto suroviny do recyklačních center nebo energetického využití (ZEVO). Obce, které nestihly připravit třídící kapacity, nyní čelí výrazně vyšším poplatkům za zbývající směsný odpad.

AI v třídárnách

Společnost Greyparrot v prosinci 2025 oznámila nasazení pokročilých AI analyzátorů, které zvyšují čistotu vyříděného materiálu na rekordních 99 %. Systém dokáže v reálném čase identifikovat 111 různých kategorií odpadu přímo na běžícím pásu. Tato technologie pomáhá třídárnám v Evropě bojovat s klesající ziskovostí recyklace plastů.

Zálohování v Rakousku

K 1. lednu 2025 spustilo Rakousko celostátní systém zálohování PET lahví a plechovek s výší zálohy 25 centů. První data z konce roku 2025 ukazují, že míra návratnosti těchto obalů přesáhla 90 %. Rakouský model slouží jako inspirace pro Českou republiku, která podobný systém připravuje na rok 2026.

Krise evropské recyklace plastů

Během podzimu 2025 ohlásilo několik velkých evropských recyklačních firem omezení výroby kvůli přílivu levného primárního plastu z Asie. Asociace Plastic Recyclers Europe varovala, že bez povinného obsahu recyklátu ve všech nových výrobcích hrozí kolaps celého odvětví. Evropská komise proto v prosinci 2025 začala projednávat zavedení dovozních cel na nerecyklované polymery.

Vodík z plastů

Německý projekt „Green Hydrogen Technology“ spustil v roce 2025 první komerční linku na termochemickou přeměnu nerecyklovatelných plastů na čistý vodík. Proces probíhá bez přímého spalování a produkuje minimum emisí ve srovnání s tradičními metodami. Tato inovace řeší problém s plasty, které by jinak skončily ve spalovnách nebo na skládkách.

Potravinové ztráty

Vydání globálního environmentálního výhledu GEO-7 v roce 2025 zdůraznilo, že až 30 % celosvětové produkce potravin končí jako odpad. Zpráva stanovila nové cíle pro rok 2030, které vyžadují od vlád povinné monitorování odpadu v celém dodavatelském řetězci. V Česku se v návaznosti na to zpřísnila povinnost obchodních řetězců darovat neprodané, ale bezpečné potraviny charitám.

Zákaz nadbytečných obalů

V říjnu 2025 vydal Nejvyšší správní soud v EU precedentní rozhodnutí, které zakazuje nadměrné vyplňování krabic v e-commerce. Prodejci nyní nesmí používat obaly, ve kterých je více než 40 % prázdného prostoru nebo výplňového materiálu. Toto opatření má výrazně snížit objem papírového a plastového odpadu z online nákupů.

Robodog na skládkách

Technologické firmy začaly v druhé půlce roku 2025 dodávat speciální robotické psy pro monitoring starých skládkových areálů. Tito roboti jsou vybaveni laserovými senzory pro detekci úniků metanu a stabilitu podloží. Automatizace těchto kontrol zvyšuje bezpečnost personálu a umožňuje nepřetržitý dohled nad emisemi skleníkových plynů.

Nová pravidla pro nebezpečný odpad

Novela českého zákona o odpadech z dubna 2025 zavedla povinné finanční záruky pro provozovatele skladů nebezpečných odpadů. Cílem je zabránit vzniku „sirotčích“ ekologických zátěží, které po krachu firem musel sanovat stát. Kontroly České inspekce životního prostředí se nyní zaměřují především na digitální evidenci pohybu těchto látek v reálném čase.

Brno chce postavit Cirkulární dům, jako obří re-use centrum pro jih Moravy

Zdenka Palkovičová

Jižní Morava by se mohla přidat k regionům v ČR, které mají svoji krajskou nábytkovou banku. Vybudovat ji chce Brno. Na jednání Re-use federace, která se zabývá opětovným využitím již použitých věcí, to oznámil náměstek brněnské primátorky Filip Chvátal (KDU-ČSL). Setkání se konalo v prostorách společnosti SAKO Brno. Na důležitosti rozšiřování re-use center se shodli zástupci samospráv, odpadáři z technických služeb i provozovatelé re-use center.

BRNO

OSTRAVA

Brno chce vybudovat Cirkulární dům, v němž by byla nábytková banka i dílna na úpravu nábytku a drobných dekorací. „Jednáme s Jihomoravským krajem, aby centrum fungovalo pro region, a s ministerstvem životního prostředí o poskytnutí financí,“ uvedl Chvátal.

„Mám radost, že o téma reuse je na Jižní Moravě zájem. Protože řada lidí chce dávat použitým věcem druhou šanci, nábytková banka zapojená do celostátní sítě by regionu nejen slušela,“ řekla předsedkyně České federace nábytkových bank a re-use center (zkráceně Re-use federace). Dana Kalistová. Je zakladatelkou a ředitelkou Nábytkové banky Jihočeského kraje.

Podle Českého statistického úřadu připadá ročně na jednoho obyvatele jižní Moravy 387 kg komunálního odpadu. Například krajská nábytková banka dokáže odklonem odpadu ušetřit městům a obcím při současných cenách skládkování ročně průměrně 0,5–0,7 milionu korun.

Výhodou je, že na jižní Moravě jsou již nyní desítky místních iniciativ i obcí, které mají o opětovné využití věcí zájem. Patří mezi ně například Cirkulární dům chystaný brněnskou

radnicí, SAKO Brno, Re-use centrum Prostředník v Boskovicích či Břeclavi. Kulatého stolu v Brně se zúčastnilo na 20 zástupců veřejné správy, technických služeb a nevládních organizací.

„V Brně funguje Nábytková banka v projektu Re-Nab ve spolupráci města Brna a svazové společnosti SAKO Brno již 10 let. Za tu dobu jsme pomohli stovkám sociálně potřebných rodin s vybavením domácnosti,“ uvádí Pavel Urubek, předseda představenstva SAKO Brno.

Re-use v České republice

V Česku je aktuálně pět nábytkových bank. Kdyby fungovaly v každém kraji, obsloužily by ročně 30000 příjemců materiální pomoci a do oběhu poslaly 1400 tun nábytku. Toho přitom ročně vyhodíme 350000 tun a náklady na likvidaci nesou obce. Svou nábytkovou banku dnes má pouze Praha, Liberecký, Ústecký, Plzeňský a Středočeský kraj, v nichž za rok 2024 pomohly 4799 osobám v nouzi a rozdaly 242 tun nábytku. Do oběhu se tak znovu dostalo přes 23800 předmětů, které by skončily jako odpad, jehož likvidaci platí obce a kraje. Města tím ale také ušetřila finance nezbytné při hmotné sociální pomoci.

Sdružení komunálních služeb slaví pětatřicátiny

SkS – www.sdruzeni.skz.cz

Významným partnerem pro města a obce v oblasti komunálních služeb je již pětatřicet let Sdružení komunálních služeb České republiky (SKS ČR). Jeho posláním je posilovat prestiž sektoru komunálních služeb a přispět tak k jeho dalšímu rozvoji. Hlavním cílem je, aby města a obce, s nimiž sdružení spolupracuje, byla atraktivními místy pro život.

Sdružení se zaměřuje na poradenskou činnost, odborné semináře, tematické pracovní cesty a výměnu zkušeností a informací. Při příležitosti letošního výročí založení sdružení se v květnu uskuteční výroční kongres, který přinese souhrn klíčových trendů, zásadních projektů, úspěchů a aktuálního dění v oblasti komunálních služeb, která se dynamicky rozvíjí.

Členové sdružení se podílejí na práci redakčních rad odborných periodik zaměřených na komunální problematiku, kde uplatňují své praktické zkušenosti a odborné znalosti. Tento příspěvek je cenným obohacením pro obsah a směřování těchto titulů, které se tak stávají silnějšími nástroji pro diskusi a inovace v oboru.

Spolupráce s odbornými partnery, především vysokými školami a akademiky, umožňuje efektivně přenášet poznatky z praxe do teoretického rámce. Tyto podklady následně slouží k formulaci podnětů a návrhů, které přispívají k zlepšení fungování komunálních služeb.

Další důležitou součástí působení SKS je spolupráce s kolegy ze zahraničí, zejména z postkomunistických zemí, jako jsou Slovensko, Polsko a Maďarsko. Odborná sdružení v těchto zemích, fungující na podobných principech jako SKS naše, sdílejí s námi řadu společných rysů. Mají obdobný hospodářský vývoj, podléhají stejným unijním předpisům a prošly podobným historickým vývojem v oblasti komunálních služeb. Tato blízkost umožňuje efektivní výměnu zkušeností, vzájemné porovnávání postupů a společné hledání řešení, která přinášejí prospěch městům a obcím a tedy celé společnosti.

35⁺¹ let

Služby pro města a obce

13. - 15. května 2026

Hotel Zámek Valeč

Chemické znečištění ohrožuje plodnost a zdraví mužů v Evropě

Zdenka Palkovičová

Chemické znečištění se v Evropě stává stále větším problémem. Z nové studie organizace Health and Environment Alliance (HEAL) vyplývá, že ohrožuje plodnost a zdraví mužských obyvatel Starého kontinentu. V zemích Evropské unie je rakovina prostaty třetím nejčastějším typem rakoviny u mužů. Každoročně jich přibývá s touto diagnózou 330 000. Rakovina varlat patří k nejrychleji rostoucím onemocněním, zejména u mladých mužů ve věku 15–44 let. Současně počet spermií poklesl během posledních desetiletí o více než polovinu.

„Klíčovým problémem jsou tzv. hormonálně aktivní látky neboli endokrinní disruptory (EDC) – chemikálie, které narušují hormonální rovnováhu. Mezi ně patří ftaláty z plastů, bisfenoly z obalů potravin a pesticidy z potravin,“ řekl Jaroslav Žák ze společnosti BWT. Výzkumy ukazují, že právě ftaláty či bisfenoly mají zásadní vliv snižující se kvalitu spermií.

Problémem se stává přítomnost mikroplastů, tedy plastových částic menších než pět milimetrů, v tkáních varlat. Závěry nasvědčují možnému propojení mezi vyšší koncentrací mikroplastů a sníženým počtem spermií. Potíží čelí i děti, u nichž se objevují vady jako hypospadie (vrozená vada močové trubice), kryptorchismus (nesestouplá varlata), rakovina varlat a nižší plodnost.

Odborníci požadují zákaz celých skupin látek místo postupného řešení jednotlivých prvků. Nedoporučuje se konzumace vody z plastových lahví s balenou vodou ze supermarketů. „Jde o mikroplasty, které se uvolňují z lahví. Mikroplasty a další škodlivé látky může obsahovat také domácí kohoutková voda. Odstranit je lze s pomocí speciálních filtrů,“ dodal Žák.

Dalším často podceňovaným zdrojem rizik jsou textilie, které přicházejí do dlouhodobého kontaktu s pokožkou. Jinými slovy i na kvalitě spodního prádla záleží, a to velmi! „Bisfenoly a další endokrinní disruptory se objevují i v levném spodním prádle a oblečení z asijských tržišť či platforem typu Temu. Setkáváme se s tím poměrně často — materiály mohou obsahovat zvýšené množství chemikálií z výroby i potisku,“ upozorňuje Adam Rožánek z Trenýrkárna.cz. Podle něj je proto vhodné vybírat prádlo z kvalitnějších materiálů.

Ze skládky ukryté pod Špilberkem v centru Brna tvoří unikátní lesopark

Vladimír Klepáč

Do unikátního projektu se pustili ekologové z nadace Partnerství a městem Brnem. Jednu z nejošklivějších skládek moravské metropole, která se ukryvala v hustém porostu přímo pod hradem Špilberkem, nyní mění v lesopark. Nesvádějí boj pouze s náletovými dřevinami a haldami odpadků. Likvidovali i velké množství injekcí. Odpad se musel doslova těžít.

„V ideálním případě by se v tomto prostoru měla časem potkat městská příroda a lidé, kteří si chtějí občas odpočinout od shonu,“ řekl k tomuto projektu ekologické Nadace Partnerství jeho nadšený podporovatel, a zpěvák Dan Bárta, podle něhož „městské zeleně není nikdy dost“.

Jde o hektar zpustlého a dříve odpadem doslova zamořeného lesa mezi Údolní ulicí a hradem Špilberkem. Běžný úklid rozhodně nestačil. Odpad bylo nutné doslova vykopat. Naplnil desítky kontejnerů. Je neuvěřitelné, že něco takového mohlo v centru Brna vzniknout.

Celý prostor se přemění na park, který se stane domovem vzácného hmyzu i rostlin, veverka i netopýrů. Nabídne procházku pod korunami stromů, mezi nimiž čas od času vykouknou ovocné stromy z původních a téměř zapomenutých odrůd. Součástí Otevřené zahrady budou zákoutí s lavičkami k ekologické výchově, společenským akcím nebo prostě pro odpočinek.

„Otevřená zahrada bude otevřena pro všechny milovníky přírody. Kdo bude chtít, doví se něco o ní na naučných panelech, kdo ne tak si v ní prostě jen tak posedí v městské divočině,“ řekla Eva Kvapilová z Nadace Partnerství. Ekologická instituce zajišťuje rekultivaci čtvrtiny hektaru. Potřebuje 6,5 milionu korun, přičemž zhruba polovinu na něj poskytne Evropská unie. Příspěť na projekt může také veřejnost. Podrobnosti k tomu jsou na internetových stránkách nadace.

Pozemek byl kdysi zahradou kláštera řádu Sester boromejek, který se nacházel vedle současného sídla ombudsmana v Údolní ulici. Za druhé světové války jej zničilo bombardování. V roce 1950 komunisté torzo kláštera zrušili a pozemky pod Špilberkem přeměnili na zahrádky. Zanikly po roce 1989. Prostor postupně zarůstal křovím a javory. Zahrádkáře v jejich boudách vystřídali bezdomovci a narkomani. Nadace Partnerství v roce 2013 nejprve v Údolní ulici vytvořila ze zanedbaných zahrad pro ekologickou výchovu i veřejnost Otevřenou zahradu. Právě na ní naváže Otevřený les.

Ivan Vystrčil: Baví mě všechny mé světy, od cestování přes historii až po odpady

Vladimír Klepáč

Nadšený cestovatel se srdcem dobrodruha, zapálený milovník historie, organizátor vzpomínkových akcí pro tisíce diváků, kreativec a také člověk, který je doma i ve světě odpadového hospodářství. To vše je Ivan Vystrčil, zakladatel brněnské společnosti BC Logia. Letos tomu bude 30 let, co se tato firma v rámci oblasti IT zabývá vývojem systémových nástrojů pro evidenci, svoz a likvidaci odpadu. Tři dekády už stojí za ohlednutí...

Ivane, která ze všech popsaných rolí tě baví nejvíce?

To je dobrá otázka. Záleží na situaci. Nejsem typický odpadář, tedy ten kdo se přímo zabývá sběrem odpadu, jeho tříděním, recyklací, nebo třeba likvidací. Se svým týmem ale pro odpadáře vytvářím software jako účinnou pomoc k tomu, aby pro ně byla technicky i administrativně náročná práce s odpady snadnější. A to mě baví opravdu hodně, tedy být tím ajťákem v odpadovém hospodářství. Stejně tak důležité ale pro mě je být i tím organizátorem a cestovatelem. Jsou to role, které se v mém životě léta střídají, možná občas i prolínají.

Třeba cestování; které tvé sny už jsou splněné a co dál v budoucnu?

S manželkou Martinou jsme již objeli místa spojená se Sedmi divy světa. Teď se snažíme procestovat Sedm přírodních divů světa. Z těch nám zbývají už jen tři. V budoucnu bychom se v rámci jejich zdolávání chtěli vypravit například do Jižní Koreje a Jihoafrické republiky.

Při tom našem putování nás některá málo známá místa nadchla a některá velmi slavná zklamala. Například legendární Tádž Mahal v Indii... samozřejmě krásné místo, ale Minaret (pozn. historická vyhlídková věž) v zámeckém parku v Lednici u Břeclavi není o nic horší.

Jsem lovec zážitků, takže do mojí topovky určitě patří chrám Karni Mata (Kryší chrám) v indické vesnici Deshnok. Je domovem tisíců kryš, které jsou zde uctívány jako inkarnace bohyně Karni Maty a reinkarnace jejich potomků. Jsou úplně všude, návštěvníci chodí po chrámu bosí, a dotyk s kryšou je považován za kontakt se samotnou bohyní. Pravda, trochu hůře se to vysvětlovalo mé paní, která byla méně nadšená, ale celkově to stálo za to.

Do mé topovky patří incké město Machu Picchu v Peru. Když nad touto jedinečnou památkou vyjde Slunce, tak je to neuskutečná podívaná. Projeli jsme už přes padesát zemí.

A když takto cestuješ, díváš se i na to, jak to mají třeba s odpady?

No samozřejmě, to je taková profesionální deformace. Vždy sleduji, jaké mají popelnice, jaká auta používají ke svozu, jaké technologie znají. Když to jde, vyzpovídám si i ty chlapy jezdící na popelářských autech. Úžasné to mají v Brazílii. Tam mají především popelářky a odpadové vozy dokonce hrají hudbu. Je to trochu taková pojízdná diskotéka, ale proč ne?

V čem je svět v oblasti odpadů ve srovnání s Českem vpředu?

Musím říct, že takové to povídání o tom, že jenom Evropa řeší Green Deal a zbytek světa je jedno, že to není pravda. Green Deal je opravdu celosvětovou záležitostí, tedy všichni řeší aktuální stav životního prostředí, přírody, snižování odpadů a věci, které s tím souvisí.

Dál je nutné říct, že odpadům se zodpovědně věnujeme i tam, kde bychom to nečekali. Například uprostřed Namibie, kde nás to moc překvapilo, jsme našli třídící kontejnery. Možná je trochu nutná diktatura k tomu, abychom množství odpadu snižovali. Příklad z Filipín. Poklidný ostrůvek, tržnice, bambusové stánky a také místní vyhláška přísně zakazující používání plastových brček do nápojů pod velmi vysokou pokutou. Fungovalo to perfektně.

Ve střední Evropě teorii chápeme, tedy rozumíme tomu, že je nutné snižovat množství odpadu, nicméně praxe nám uniká... Nedá se to srovnat třeba s Islandem, kde se třídí všude a kde člověk zažije to, že vytrídít lze všechno.

Některé státy, a platí to u těch severovýchodních jako je Švédsko, Norsko, Finsko, nebo právě Island, více respektují nařízení státu a jejich obyvatelé jsou zodpovědnější. Čím je to, to nevím. Prostě mají rádi systém a řád. Když pojedete na jih, tam to lidé v sobě až tak moc nemají. My jsme uprostřed, takže máme trochu té severské odpovědnosti a trochu jižanské nepořádnosti. Ono se to ale postupně vyvíjí a já jsem přesvědčený o tom, že tím správným směrem.

To, jak se chováme ke svému okolí, má vliv nejen na ono okolí, ale pak i na nás. Krásným příkladem toho je civilizace na Velikonočním ostrově, která si tam vykácela všechny pralesy při stavbách soch Moai. Tím pádem celá ta civilizace skončila, protože spotřebovala sama sebe. Takže podle mě je zásadní vysvětlit lidem, že tento odraz našeho chování funguje.

Bohužel se v některých věcech točíme v kruzích. Děláme chyby našich předků a zapomínáme na to, jak hořkou daň za ně museli zaplatit. K tomu máme pocit, že jsme nejchytřejší. To ale opravdu nejsme. Chce to v některých ohledech z naší strany větší pokoru.

V České republice jsme tak trochu zahledění sami do sebe. V jednom ze svých vystoupení to nádherně popsal komik

Lukáš Pavlásek. Říkal: „Kdybychom chtěli, tak tu Eiffelovu věž máme taky, ale my nechceme“. Rozhodně by nám pomohlo, kdybychom v tomto změnili svůj pohled na svět. Umožnilo by nám to posunout se v mnoha oblastech dál.

Vzpomínkové akce, které léta organizuješ. Které tě bavily nejvíce?

Kdysi jsme začali napoleonikou a postupně jsme rozšířili náš záběr i na druhou světovou válku nebo Divoký západ. Snažíme se do našich akcí vkládat příběh. Velmi mě baví právě to hledání dobových příběhů, kdy vlastně divákovi neukážeme jen nějakou bitvu či souboj, ale na pozadí reálného příběhu jim představujeme celou historickou epochu i se souvislostmi. Akcí, na které se letos těším, je mnoho. Velkou událostí bude 150. výročí bitvy u Little Bighornu (náčelník Sedící býk a generál Custer). Spolupodílíme se na tradičním Memoriálu generála G. A. Custeru ve Všetvicích u Benešova, kterého léta představuje herec Vašek Vydra.

I tyto indiánské války nám názorně ukazují, že svět není černobílý. Nebylo to vždy tak, že byli jen hodní Indiáni a jen zlí běloši, že šlo o střet dvou vzájemně nekompatibilních civilizací. Když pak tyto události vnímáme s odstupem, pak k nim i dnes nacházíme jisté paralely.

Začal rok 2026, jaký bude pro společnost BC LOGIA?

Letos oslavíme 30. výročí firmy, což je nádherný milník. Rád bych ve firmě předal některé své povinnosti kolegům. S tím, jak nám narůstá agenda, jsme již personálně posílili a čekají nás ještě organizační změny. Chci, abych řídil méně. To mi umožní věnovat energii rozvoji toho, co již léta našim klientům nabízíme a pustit se do zcela nových projektů. Moc se na těším.

Hromady plastů, které zamořují Zemi, by jednou mohli sežrat superčervi

Vladimír Klepáč

Larvy potemníka druhu *Zophobas morio* se mění na černé brouky.

I když se některé státy úporně snaží snižovat množství vyprodukovaného plastového odpadu, problém s ním na mnoha místech planety jen přibývá. Na řešení tohoto problému pracují i vědci z brněnské Mendelovy univerzity i když jejich projekt zní až futuristicky; co kdyby všechny nekonečné hromady plastových odpadů sežrali superčervi? Opravdu je to možné....

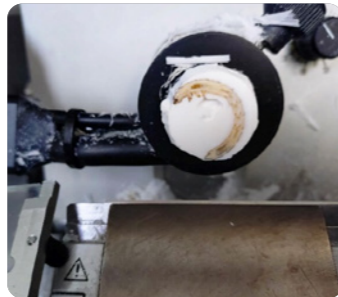
Superčervi hodující na polystyrenu.

Vědci z Mendelovy univerzity si chovají vlastní superčervi.

Detail červa pojídajícího polystyren.

V oceánech plave pět obřích ostrovů z plastů.

Pomoci by mohly larvy potemníka druhu *Zophobas morio*, které se v dospělosti mění na černé brouky. Pochází z Jižní Ameriky. Chovatelé je znají jako superčervi. Doslova požírají plasty, i když se moc neví, jak je možné, že umí při trávení rozložit. „Cílem našeho výzkumu je objasnit biodegradční mechanismy larev na molekulární úrovni a porozumět roli enzymů i dalších proteinů, které se na rozkladu podílejí. Tyto principy nás mohou dovést k tomu, že rozkládání plastů bude ekologičtější a bezpečnější,“ řekl Tomáš Do z Ústavu chemie a biochemie.

Lidstvo ročně vyprodukuje 400 milionů tun plastů. Recykluje se z nich jen malá část. Jen v oceánech je hned pět obřích plovoucích ostrovů z odpadků, které by mohly obsahovat celkem 268000 tun plastů. Další plasty jsou na dně oceánů, což budí zdání, že neexistují.

Larvy potemníka dokážou rozkládat různé typy plastů a způsob, jak toho dosahují by mohl být základ pro vývoj nových, šetrných a biologických technologií pro snadnou recyklaci plastů.

„Ukázalo se, že dokážou konzumovat a částečně degradovat široké spektrum syntetických polymerů, včetně polystyrenu (PS), polyethylenu (PE) či dokonce polyethylentereftalátu (PET),“ vysvětlil výzkumník. Larvy plasty nejdříve mechanicky rozkoušou a ve střevech pak jejich vlastní enzymy s mikroorganismy dokážou narušený plast chemicky rozkládat.

Snahou výzkumníků bude najít klíčové enzymy a metabolické procesy při rozkladu plastů. Stejněho postupu by se pak vědci pokusili dosáhnout bez pomoci larev. Bude nutné podrobně analyzovat střeva larev a jejich mikrobiom poté, co zkonsumují různé druhy plastů.

Lukov se rozhádal kvůli větrným elektrárnám, pak jim v referendu řekli ne

Vladimír Klepáč

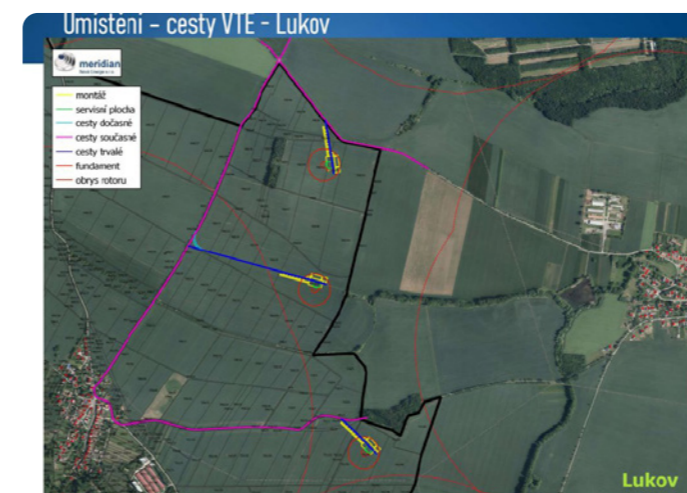

V Lukově na Znojemsku, který je se svými 260 obyvateli nejmenším městysem na Moravě, se nebudou stavět tři větrné elektrárny. Rozhodli o tom jeho obyvatelé v prosinci v referendu. Kvůli větrníkům se tam lidé rozhádali tak, že podle starosty Marka Langera bude trvat léta, než se vše uklidní. Městys mohl na projektu vydělat miliony. Někteří jsou ale zásadně proti stavbě.

„Roznášely se tady týdny letáky a bouřlivě se diskutovalo. Padaly dokonce takové argumenty jako že vrtule budou usekávat ptákům hlavy, bude méně pršet a hluk z elektráren naruší psychiku obyvatel obce,“ uvedl Langer. Velmi lituje toho, že se nepodařilo věc zcela udržet při jejím projednávání jen v rovině argumentů. Místo racionálního přístupu došlo na spory a hádky.

Referenda se zúčastnilo téměř 67 procent oprávněných obyvatel. Z celkem 226 oprávněných voličů v obci jich obálku odevzdalo 151. Platných hlasů bylo 145, pro větrné elektrárny se vyslovilo 26 lidí, proti bylo 119. Místní referendum je platné, nic se tedy stavět nebude.

Větrníky chtěla na polích mezi Lukovem a nedalekým Bezkovem postavit firma Meridian Nová energie z Karlových Varů. Radnice za to mohla jednorázově dostat tři miliony korun a pak za každý ročně 800000 korun, což by představovalo každoročně 2,4 milionu korun do rozpočtu.

„Ročně hospodaříme jen se 13 miliony korun a třeba získat dotaci na parkoviště, které potřebujeme, nebo na nový domov pro seniory, to je skoro nemožné. Diskuse o záměru byla na místě, i když plně chrápu obavy odpůrců, mrzí mě ty nabourané vztahy,“ dodal starosta.

Na jižní Moravě stojí sedm větrných elektráren, přičemž všechny na Znojemsku. Pět z nich vyrábí elektřinu od roku 2005 v Břežanech, další stojí v Banticích a Tulešicích. Za posledních 16 let v kraji nepřišla jediná podobná stavba.

Hypermoderní záchodky zastavily devastaci Podyjí, přírodu ničila jejich moč

Vladimír Klepáč

Žádný ochranář a odpadář by si rozhodně neměl nechat ujít návštěvu Národního parku Podyjí na Znojensku. Důvodem nejsou jen romantické meandry řeky Dyje a tamní úchvatná příroda, ale také záchodky. Jsou supermoderní, chytré, ekologické, a dokonce naprosto autonomní. Zkrátka a dobře, je to takový malý WC zázrak v Česku. Najít je lze na parkovišti v Čížově.

Právě přes obec proudí do parku doslova tisíce turistů. Problém je v tom, že než z parkoviště vyrazí, tak si potřebují odskočit a do hospody nebo na WC v turistickém centru na druhé straně obce se nikomu moc nechce. řešilo se to odsakováním si do křoví, výsledkem čehož bylo, že lidé okolí parkoviště svojí močí přírodu v okolí parkoviště téměř zcela zničili.

„Vedlo to k eutrofizaci, tedy k narušení přirozeného přírodního prostředí a změně druhového složení rostlin, což je – nejen pro území národního parku – nežádoucí jev,“ řekla Martina Kosová z odboru ochrany přírody a krajiny parku. Právě tyto změny spolu s celkově znečištěným okolím čížovského parkoviště přimělo ochranáře hledat moderní řešení.

Problém vyřešila nedávná instalace záchodků Biocultus Public Max, což jsou veřejné kompostovací toalety vyrobené přímo v ČR. Jde prý o kombinaci osvědčené skandinávské technologie a udržitelného designu. Ve Finsku podobné fungují přes 30 let. V Česku je tato technologie nová. Podyjí je v něm první parkem, kde bude používána.

Slouží bez vody a nepotřebují ani elektrickou přípojku. Navíc jsou jednoduché na údržbu. Princip fungování je založen

na tzv. post-separačním procesu, kdy pevný i tekutý odpad putuje do jedné velkokapacitní nádrže o obsahu dva krát 330 litrů, kde se postupně kompostuje. kompost bude použit ke zvelebení dříve turisty zničené okolní přírody.

Domeček se záchodky je vybaven fotovoltaickým systémem s bateriovým úložištěm, který umožňuje turistovi dobíjení elektroniky či elektrokol. O to, aby se místem nešířil zápach, se stará robustní ventilátor. Kromě běžného úklidu je nutné kontrolovat stav nádrží a solárních panelů; výměna plné nádrže trvá jen několik minut. Vyvážet se bude jednou za půl roku.

Toalety mají životnost minimálně 20 let, jsou odolné vůči klimatickým podmínkám a jejich provoz je ekologický, spolehlivý a nenáročný. „Pro kompostování a minimalizaci zápa- chu se využívají dřevěné hobliny. Proces v nádržích zvládne rozložit i běžný toaletní papír. Vlhčené ubrousky a jiné hygienické potřeby je nutné vyhazovat do koše, aby neznehodnocovaly odpad,“ dodal vedoucí provozně-technického oddělení národního parku Jaroslav Křivánek.

Jak proběhl loňský Silvestr? Nejčistší ovzduší i nejasná budoucnost pyrotechniky

Zdenka Palkovičová

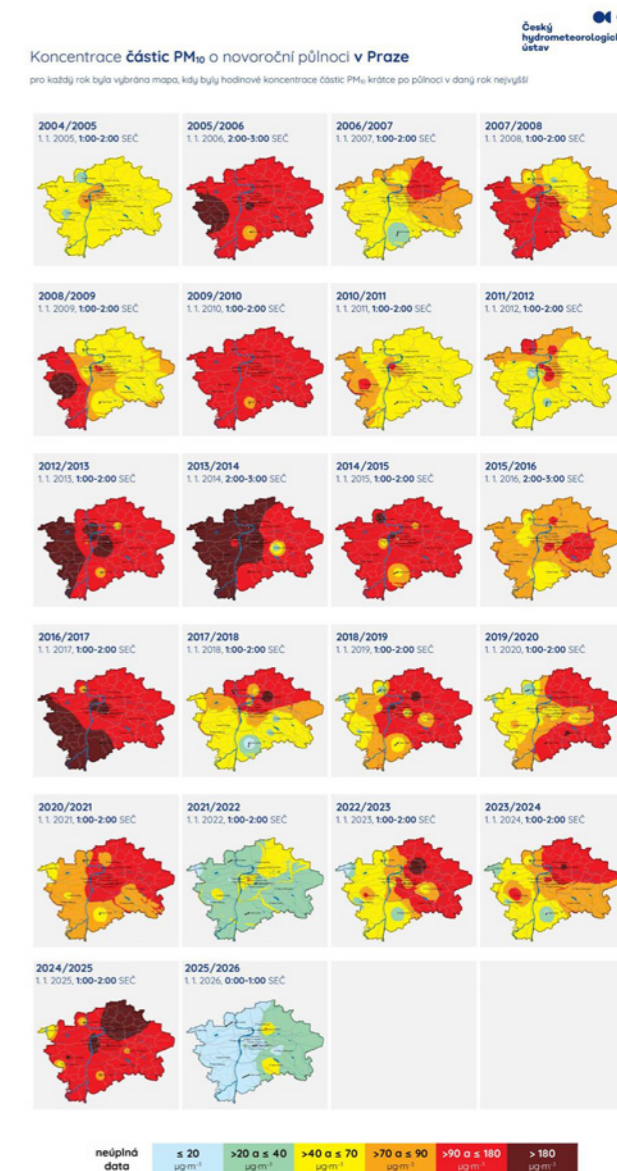
Zákaz používání zábavní pyrotechniky a omezení jejího prodeje se na přelomu roku významně projevilo na kvalitě ovzduší. Koncentrace prachových částic ve vzduchu, které jsou obvyklé pro silvestrovské oslavy, se výrazně snížily, a to i ve velkých městech. Podle prodejců pyrotechniky loňský rok jejich tržby dramaticky neovlivnil, nicméně budoucnost jejich byznysu je nyní nejistá.

Novela zákona o pyrotechnice, kterou připravilo ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s ministerstvem životního prostředí a ministerstvem zemědělství, od prosince minulého roku zpřísnila pravidla pro odpalování i nákup pyrotechniky. Novela má zajistit klid pro zvířata i obyvatele, chránit jejich zdraví, omezit znečištění ovzduší a minimalizovat riziko vzniklých požárů. Významným způsobem pak zmíněná novela posílila pravomoci obcí, kdy si sami obce mohou rozhodnout o zákazu odpalování pyrotechniky na celém svém katastrálním území.

Zákaz platí ve vzdálenosti menší než 250 metrů od zdravotnických zařízení, domovů pro seniory, stacionářů, útulků pro zvířata, zoologických zahrad a objektů k chovu zvířat. Absolutní zákaz odpalování pyrotechniky pak platí na území všech národních parků.

Prodej pyrotechniky v kategorii F1 (prskavky, bouchací kuličky aj.) a v kategorii F2 (petardy, rakety, fontány aj.) zůstal bez omezení. Prodej kategorie F3 bude pro občany zakázán až od července 2026. Praxe je taková, že zmíněné produkty se běžně objednávají až rok nebo dokonce dva roky dopředu a dopředu jsou prodejci také uhrazené zálohy, proto v době vydání zákona v minulém roce, byl materiál už vyroben a putoval do Evropské Unie.

Výrobci, dovozci a distributoři mají zároveň nově povinnost přijmout taková opatření, aby jimi bylo možné ověřit věk kupujícího, případně jeho odbornou způsobilost, pokud je to zapotřebí. Všechny velké změny ovšem přijdou až v letošním roce. Jak podniku se zábavní pyrotechnikou nahradí svou případnou ztrátu příjmů, zatím jasné není. Co je ovšem jasné už nyní je, že kvalita ovzduší na přelom loňského Silvestra a letošního Nového roku byla podle meteorologů nejčistší za posledních 22 let. Odpalování zábavní pyrotechniky je skutečně významným zdrojem znečišťování ovzduší. Koncentrace částic prachu nabývají často krátce po novoroční půlnoci ve městech takových hodnot, které jsou nejvyšší z celého právě začínajícího roku. Tak i v tomto případě platí ono pověstné pravidlo, že všechno zlé je pro něco dobré a každý obdobný zákaz nebo regulace přináší také své ovoce.

Žluté kontejnery v Blansku jsou nově i na kovový odpad

Vladimír Klepáč

Do žlutých kontejnerů v Blansku lze nově možné ukládat i kovový odpad. Změna nastala k 1. lednu. Cílem bylo zjednodušit a zefektivnit především sběr plechovek od nápojů. Dosud bylo možné ukládat tento drobný kovový odpad do šedých kontejnerů nebo do sběrného střediska.

AVE

ŽLUTÁ NOVĚ PRO PLASTY, KOVY I NÁPOJOVÉ KARTONY

Ušnadněte si třídění!

Děkujeme, že třídíte. Česká republika se díky tomu řadí mezi nejlepší „třídíče“ Evropy. Aby pro Vás bylo třídění ještě jednodušší, od 1. ledna 2026 bude nově platit: **Žlutá nádoba = plasty + kovové obaly + nápojové kartony.** Jednotlivé komodity za Vás následně roztrídíme na třídící lince.

Proč třídít společně?

- Jednodušší třídění a méně nádob v domácnostech
- Žluté popelnice jsou dostřelna na každém rohu – tedy více nádob pro třídění kovů a nápojových kartonů
- Konec plynutí – jednodušší třídění navýšuje míru recyklovaného materiálu
- Nárůst množství vytríděných surovin pomáhá obci plnit třídící cíle

CO VŠECHNO NOVĚ PATŘÍ DO ŽLUTÝCH KONTEJNERŮ?

PLASTY

- PET lahve od nápojů
- sáčky, fólie, obaly od potravin
- kelímky od jogurtů, plastové obaly
- plastové uzávěrky, víčka, plastové hračky bez elektroniky

KOVY

- plechovky od nápojů
- konzervy a kovová víčka
- hliníkové obaly (např. od pastik, jogurtů)

NÁPOJOVÉ KARTONY

- kartonové obaly od nápojů, omáček či mléka

Děkujeme, že před vhozením lahve a plechovky sešlápnete – pomáháte tím šetřit místo v nádobě.

AVE

A JAK TO CELÉ PROBÍHÁ?

- Sběr a svoz odpadu ze žlutých nádob do třídících center**
- Třídění odpadu na třídících linkách**
- Zpracování materiálů a jejich příprava k dalšímu využití, výroba nových produktů**

Děkujeme, že s námi dáváte odpadům druhou šanci!

Více informací o multikomoditním sběru naleznete na www.multikomodita.ave.cz

Plechovky od nápojů a drobný kovový odpad tak je možné nově ukládat také do kontejnerů, které byly dosud určeny ke sběru PET lahví, plastů nebo nápojových kartonů.

„Od 1. ledna 2026 je možné do žlutých kontejnerů odkládat kromě plastů nově také kovy. Svozová firma AVE žluté kontejnery totiž nově sváží jako tzv. multikomoditu,“ uvedl vedoucí radničního odboru správy a rozvoje města Milan Vítek. Právě tato změna umožňuje bez potíží smíchat při sběru plasty, kovy a nápojové kartony. Roztríděny budou dodatečně.

„Nové technologie třídících linek tuto změnu umožňují. Ať už se ve žlutém kontejneru nacházejí různé druhy plastů, nebo jsou k nim přidány nápojové kartony a kovy, třídící linka si s tím spoleh-

livě poradí. Jednotlivé druhy odpadů se pečlivě roztrídí a ve stejném okamžiku i zaevidují,“ vysvětlil ke změně Igor Chlup z vedení společnosti AVE.

V ulicích města Blanska i v jeho místních částech se nachází více než stovka žlutých kontejnerů, kam je možné ukládat plasty, nápojové kartony a nově také drobný kovový odpad. K dispozici ale také zůstávají šedé kontejnery na plechovky od nápojů a kovový odpad. Jen prostě už není problémem a odpadářskou ostudou, když někdo kov hodí do žluté popelnice. Lze předpokládat, že podobnou strategii při práci s odpady zvolí časem více měst a obcí.

Zvířata, která pozitivně ovlivňují naši planetu...

Zdenka Palkovičová

Vymírání některých druhů zvířat i rostlin je jedním z palčivých problémů současnosti. Vědecký obor ekologie se tento problém snaží změnit tím, že stanovuje jasná pravidla pro ochranu a zlepšování životního prostředí, mimo jiné k nim patří i naše vlastní chování vůči přírodě, a to aby se nejen ohroženým druhům, ale i lidem dobře žilo a dýchalo. Zvířata všeobecně pozitivně ovlivňují naši planetu tím, že pomáhají regulovat její klima a přispívají k biologické rozmanitosti a zdraví ekosystémů. Mezi druhy zvířat, které je zajisté potřeba chránit a umožnit jim další rozmnožování, patří například také velryby, vlci a sloni.

Zachování bio rozmanitosti je klíčové. Podle některých vědeckých údajů mohou dokonce různé druhy zvířat, mezi které se řadí mimo jiné velryba plejtvák obrovský, útesový žralok, vlk šedý nebo také slon africký, pomoci ke snížení globálního oteplování až o 1,5 °C. Tato zvířata by podle dosavadních provedených studií mohla každým rokem zachytit až neuvěřitelné množství 6,4 gigatun, tj. miliard tun, problematického CO₂.

Například takové velryby vylučují obrovské množství trusu, který hnojí fytoplankton, což je základ potravního řetězce a velký absorbátor oxidu uhličitého. Po své smrti jejich těla ukládají uhlík na dno oceánu. Větší zvířata v oceánu pomáhají transportovat jak živiny, tak uhlík.

Sloni prostřednictvím svých tzv. sloních dálnic pomáhají udržovat průchod, čímž umožňují migraci menších druhů a šíření semen.

Semena šíří tak nejen ptáci, opylovači jako včely, ale dokonce také hlavonožci a červy. Ti prostřednictvím svých životních cyklů společně pomáhají ukládat obrovské množství CO₂

a udržovat tím zdravé životní prostředí. Červi provzdušňují půdu, zlepšují její strukturu a odvodňování, a nepřímo tak podporují i zdravý růst rostlin.

Přežvýkavci, mezi které se řadí například také bizoni, pomáhají rozšlapáváním půdy a svými výkaly šířit semena, ale také zlepšovat kvalitu a úrodnost půdy, což podporuje růst rostlin, které pohlcují oxid uhličitý.

Nenechte se ovšem zmýlit. Také psi pozitivně ovlivňují životní prostředí, a to tím, že nás lidi motivují při procházkách venku k pravidelnému pohybu na čistém vzduchu, čímž zlepšují naši fyzickou kondici a snižují u nás riziko kardiovaskulárních chorob. Psi také významně snižují stres a úzkost, posilují imunitu u dětí, pomáhají s osamělostí a zlepšují náladu. Takové hlazení pejska podporuje produkci hormonů štěstí – serotoninu a oxytocinu.

Věděli jste také, že od 1. ledna 2026 nesmí být v České republice psi uvázaní na řetězu, zatímco v takovém Švédsku je novinkou, že psi nesmí býti sami doma déle než 6 hodin?

Proč je tak důležité řešit vlastní styl a hledat módu, která je nadčasová?

Módní salon Mahdall v Brně se oblékáním a stylingem zabývá dekády. A od začátku zde hrají hlavní roli kvalitní materiály a nadčasový styl. Proč? Protože sladěný šatník přesně podle své osobnosti, podle typu pleti, barvy vlasů a očí, ale i podle vaší řeči těla – tím vším vznikne styl, který s vámi ladí. Nejen na oko, ale i pocitově.

Takové oblečení není jen módní výstřelek. Je to vaše druhá kůže. Proto si kupujeme nové oblečení, abychom ho rádi nosili a cítili se v něm dobře.

K tomu nám Mirka Bělská dodává: „Díky sladěnému šatníku už nemusíte neustále shánět nové věci. Naším klientům sestavujeme chytrý šatník – takový, ze kterého si snadno vybírají. Výsledkem je minimum kousků a maximum kombinací. Ještě jste o tom neslyšeli? Rádi vám to předvedeme – ušetříte čas při výběru outfitů a budete mít jistotu, že každý kousek je opravdu pro vás.“

Odpadnou tím impulzivní nákupy i ranní dilemata před skříní. Styl, který vás vystihuje, totiž nepotřebuje obměnu každou sezónu.

Nesedí Vám nějaký kousek ve Vaší skříní?

I to se dá snadno vyřešit a vdechnout život staronovým kouskům. V Brně pro Vás mají krejčovskou dílnu, kde každý kousek upraví tak, aby vaší postavě skutečně lichotil. Šetříte tím nejen svoji peněženku, ale také planetu! Někdy stačí drobná změna u stávajícího oblečení – zúžení, zkrácení, přetvarování – a oblečení, které už leželo ve skříní, dostane nový život.

Mirka Bělská,
ředitelka salonu,
fashion terapeutka

To je i náš příspěvek k udržitelnosti: staré kousky nevyhazovat, ale přizpůsobit. A využít znovu – stylově.

Když jdete sami nakupovat, často nemáte odborné oko, nevidíte možnosti úprav. Jaké výzvy řeší na salonu denně Mirka Bělská?

„Často se setkávám s tím, že lidé nakupují oblečení na jednu jedinou akci. Firemní večírek v červené? Klient chtěl rudé sako, které by si ale nikdy víc neoblékl. Společně jsme vymysleli řešení: sako s červeným motivem, které splnilo dress code, ale zároveň se dá nosit dál. Výsledkem nebyl jednorázový nákup, ale chytrá investice do stylového kousku. Mojí rolí není přemlouvat klienty k jinému nákupu. Ale ukázat jim, že oblečení může mít větší hodnotu, než jen tu na jeden večer. A že když se oblečení trefí do osobnosti, bude dělat radost dlouhodobě – a o to přece jde.“

Dostali jste chuť nechat se provést světem stylingu? Máte v šatníku kousek, který sice milujete, ale nesedí vaší postavě? Hledáte svůj styl a nejste si jistí, jestli je ten pravý? Pak je nejvyšší čas vyzkoušet designéra, který vám s tím pomůže.

Vytříděno je pro Vás online k dispozici, pohodlně, každý den

Už třetím rokem vám přinášíme náš magazín Vytříděno. Za jeho vznikem stojí tým nadšených lidí, kteří pro vás hledají zajímavosti, novinky, připravují rozhovory a starají se o to, abyste měli co číst – a hlavně aby vás to bavilo. Od roku 2025 nás najdete i online na Vytříděno.cz, takže k nám můžete zajít kdykoliv, kdy vás něco zaujme. Ještě jste nás nestihli objevit? Tak pojďme vám o nás říct pár slov...

Vytříděno je lifestylový internetový portál, který vás vtáhne do světa odpadů jinak, než jste zvyklí!

Odpad nemusí být špinavé slovo. Právě naopak – na našem novém lifestylovém portálu vám ukážeme, jak může být třídění, recyklace a udržitelný styl života inspirativní, praktický a dokonce zábavný.

NACHYSTALI JSME PRO VÁS:

- ~ fascinující příběhy z celého světa, kde odpad dává lidem práci i smysl,
- ~ nejnovější technologické vychytávky v oblasti recyklace,
- ~ tipy, jak žít chytře, udržitelně a bez zbytečného odpadu,
- ~ rozhovory, nápady, návody a trochu nadhledu.

Magazín je pro každého, koho zajímá budoucnost – a chce být její součástí. Nový portál už je tu. Čistý, chytrý, jiný.

Najdete
nás zde

Nová povinnost sběru textilního odpadu přinesla nemalé komplikace. Stěžují si obce i firmy.

Zdenka Palkovičová

Zásadní změnou v oblasti odpadového hospodářství byl v loňském roce zákon 541/2020 Sb., o odpadech. Začal platit od 1. ledna 2025 a zavedl povinnost sběru textilu. Tento zákon zavazuje obce k zajištění odděleného sběru odpadního textilu do speciálních kontejnerů, a to jak poškozeného, tak i znečištěného. Vkládat do kontejnerů lze přesto oblečení čisté, suché a v zavázaných pytlích. Díky tomu, že je čisté oblečení zabaleno, usnadňuje se manipulace s ním.

Povinnost nově sbírat textil coby odpad plyne pro ČR z legislativy Evropské unie (EU). Cílem je pomoci životnímu prostředí. Někteří změnu přijali s rozpaky, protože přináší problémy.

Kontejnery přetékají oblečením, rostou náklady na zpracování tohoto odpadu, které sužují nejen obce, ale také zpracovatelské firmy, které svádí konkurenční boj a čekají na pomoc od státu.

Obce a firmy, které provozují sběr textilního odpadu upozorňují hlavně na vysoké náklady a nedostatek zpracovatelských kapacit vedoucích k přetížení kontejnerů na textil.

Velmi se zhoršila také kvalita vkládaného textilu. Před povinností sběru textilu se v kontejnerech na textil schraňoval textil čistý a možný pro charitativní využití. V současné době si spousta lidí plete tyto kontejnery s univerzální popelnicí, kdy jsou do jednoho místa uloženy například čisté peřiny a špinavé trička, což výrazně komplikuje následné třídění.

Také je třeba si připustit, že veřejnost si stále není jistá, kam a jak textil vhadzovat.

Za použití selského rozumu by zajisté bylo nejlepší do kontejnerů třídít čisté a použitelné oblečení, a oblečení špinavé a potřhané (pokud obec nenabízí kontejner na znečištěný textil) do směsného komunálního odpadu. Řešením, jak se vypořádat s hromadami textilu je dát

mu druhý život, a to jeho darováním nebo prodejem. Možností je také jeho následná upcyclace.

Situaci dramaticky zhoršuje fenomén tzv. „ultra rychlé módy“, který je reprezentovaný agresivními online prodejci mezi které patří Shein nebo Temu. Tyto e-shopy produkují neuvěřitelné množství oblečení z nekvalitních syntetických materiálů, které má minimální životnost a téměř nulovou šanci na recyklaci.

Třídění textilu se zajisté díky povinnému sběrulepší, ale klíčové skutečně je třídít textil správně. Do kontejnerů na textil ukládejte čisté a suché oblečení v dobrém stavu, ideálně v pytlích, aby mohlo být oblečení dále využito. Nenositelné, zničené, znečištěné nebo zapáchající kousky je lepší odevzdat ve sběrném dvoře.

Jihomoravský kraj spoléhá na osvědčené partnery

Mgr. Karel Podzimek
autor je radní Jihomoravského kraje
(do jeho agendy patří i životní prostředí)

Jihomoravský kraj byl v letech 2016–2025 nositelem koncepčního a strategického dokumentu Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje (POH Jmk). Ten se skládal z části analytické, jež hodnotila dosavadní nakládání s odpady v území a síť zařízení k nakládání s odpady, a z části závazné a směrné, která obsahovala cíle a opatření, která směřovala ke zlepšení třídění odpadů u původců, k jejich lepšímu materiálovému či energetickému využití a ke snížení množství odpadů ukládaných na skládky.

Tento plán ukládal kraji provádět v této věci také osvětou směrem k obcím, školám i veřejnosti. Jihomoravský kraj tuto věc řešil navázáním mj. smluvní spolupráce s provozovateli tzv. kolektivních systémů, společnostmi ASEKOL, a.s., ELEKTROWIN, a.s. a Ecobat, s.r.o., které jsou neziskovými organizacemi s autorizací Ministerstva životního prostředí s cílem provádět osvětlu a provozovat místa zpětného odběru vyřazených elektrozařízení a baterií a akumulátorů, včetně zajištění (finanční podpory) zpracování a využití těchto komodit.

Obdobnou spolupráci jsme navázali také s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM, a.s., která se v městech a obcích podílí na zajištění a provozu barevných kontejnerů na obalové odpady, tj. sklo, papír, plast a další komodity, stejně tak se věnuje i osvětové činnosti ve věci třídění odpadu.

S těmito čtyřmi společnostmi kraj spolupracoval a finančně je podporoval za účelem podpory třídění komunálních odpadů a jejich materiálového využití, v souladu s cíli POH dle výše uvedeného. Tato spolupráce probíhala k naší spokojenosti a v jejím rámci se uskutečnilo velké množství propagačních a osvětových akcí pro veřejnost, probíhala doplňková výuka ve školách a další. Platnost POH Jmk z roku 2016 skončila ke 31. 12. 2025.

Nynější nový zákon o odpadech, přijatý v roce 2020, význam plánů odpadového hospodářství krajů výrazně redukuje (např. nejsou již závazné pro rozhodovací činnost úřadů v území) a stal se také aktem státní správy, nikoliv samosprávy, jako tomu bylo za platnosti předchozího zákona o odpadech z roku 2001. Z ministerstva obdržely krajské úřady nedávno zprávu o tom, že plány odpadového hospodářství krajů mají být v zákoně o odpadech v letošním roce zrušeny. Jihomoravský kraj proto zatím nový POH Jmk nepřipravuje.

Vzhledem k úspěšnosti spolupráce s výše uvedenými partnery však připravujeme její pokračování na podobném půdorysu, tedy na úseku osvětly a prevence v oblasti správného nakládání s vybranými druhy komunálních odpadů podle neměnných cílů zákona o odpadech (podpora třídění odpadů a jejich ekologického využití). Již proběhlo první společné jednání a nyní řešíme podrobnosti budoucí spolupráce.

Chceme i nadále přinášet veřejnosti, obcím i školám v našem kraji zajímavou formou informace, které pomohou zlepšení ochrany životního prostředí.

JSTE PŮVODCEM ODPADU?

MÁME NEJMODERNĚJŠÍ NÁSTROJ PRO EVIDENCE ODPADŮ
A TVORBU ROČNÍCH HLÁŠENÍ O NAKLÁDÁNÍ S ODPADY.

JEDNODUŠE

INTUITIVNÍ A UŽIVATELSKY
PŘÍVĚTIVÉ PROSTŘEDÍ.

ONLINE

PŘÍSTUP K APLIKACI,
PROPOJENÍ S REGISTRY.

LEVNĚ

UŠETŘETE NÁKLADY,
CENOVĚ DOSTUPNÉ.

S naší webovou aplikací WinyX evid máte vše pod kontrolou,
ať už pracujete s více než 600 kg nebezpečných odpadů ročně
nebo s více než 100 tunami ostatních odpadů.

Konzultujte s námi, poradíme Vám:

Jana Srencová | +420 777 700 891 | srencova@bclogia.cz

www.odpadyprofirmy.cz

Vytříděno s BC LOGIA, a. s.
MAGAZÍN O ODPADECH A TŘÍDĚNÍ, EKOLOGIE,
NOVINKY ZE SVĚTA ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ.
Četnost vydávání: 4x ročně (nepravidelná).

Vydavatel: BC LOGIA, a.s., se sídlem Baarovo nábřeží 749/38,
614 00 Brno, IČ: 64505410, DIČ: CZ64505410.
Vydáno 16. 1. 2026 v Brně.
Registrace: ISSN 2788-2535. MK ČR E 24439.

www.vytrideno.cz